

Johannes 13:12-17 – Dienen zoals Jezus

Bij deze preek is een [Samen-GROEI-en](#), een blad met preekverwerkingsvragen, beschikbaar.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 166 : 1 en 2

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 115 : 1, 6 en 8

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Johannes 13 : 12 – 30

Zingen: Opwekking 705

Preek over Johannes 13 : 12 – 17

Zingen: LvK Lied 106 : 2 en 3

Kinderen terug

Kinderlied: 'Vijf broden en twee vissen'

Lezen wet

Zingen: Opwekking 378 : 1, 2, 4 en 5

Avondmaal

Lezen formulier 5

Viering

Zingen: Psalm 133 : 1, 2 en 3

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 103 : 1, 2 en 9

Zegen

Preek: Dienen zoals Jezus

Inleiding

dia 1 – zwart

‘Is dienen moeilijk?’

Die vraag schoot deze week door mijn hoofd.

De boodschap van Jezus in Johannes 13 lijkt me duidelijk:

we moeten elkaar dienen.

Ik denk dat er maar weinig mensen verbaasd opkijken van die boodschap.

Natuurlijk moeten we elkaar dienen!

Dat weet toch iedereen?

dia 2 – pan

En het is ook niet zo dat iedereen wel weet dat het zou moeten,

maar er ondertussen niets gebeurt.

Dan had ik tenminste nog iets om tegen te preken...

Maar als ik bedenk hoe veel voorbeelden ik dit jaar heb gezien

van mensen die elkaar dienen,

kan ik daar alleen maar van onder de indruk zijn.

Hoe veel pannen eten wij niet hebben gekregen toen Daniël net was geboren!

En wij zijn de enigen niet.

dia 3 – sneeuwschuiven

Trouwens, ook buiten de kerk kom je veel mensen tegen die iets voor een ander doen.

Denk bijvoorbeeld eens aan mensen die vrijwilligerswerk doen.

Of nog simpeler, al moet je daar in een nazomer nog even niet aan denken,

dat als het flink gesneeuwd heeft en de buurman zijn stoep veegt,

hij ook jouw stoep even doet.

Er is niemand die dat vreemd vindt.

Zo ga je gewoon met elkaar om.

dia 4 – zwart

Nou ja, zo zat ik deze week wat te mijmeren,

en ik zag er tegenop om hier vanochtend te moeten vertellen

dat we elkaar moeten dienen.

Dat wordt een saaie preek...

Want dienen, dat doen we toch gewoon?

Of is dienen toch moeilijk?

Toen ik naar mijzelf keek,

wist ik opeens het antwoord:

ik vind dienen helemaal niet makkelijk!

di 5 – afwas

Als ik bijvoorbeeld met een groep vrienden heb gegeten,

en er zijn vrijwilligers nodig voor de afwas,

dan bied ik me echt niet als eerste aan.

Dan wacht ik wel even tot iemand anders zich aanbiedt,

en het al niet meer nodig is dat ik help.

Want het is veel leuker om bij de gesprekken aan tafel te blijven.

Dat heet duikgedrag.

Je wacht even af of iemand anders het wil doen,

zodat je het zelf niet meer hoeft te doen.

Of je zorgt dat precies op het moment dat er iets moet gebeuren,

je er net even niet bent.

Laat anderen het maar opknappen!

Misschien ligt het gewoon aan mij,

en ben ik een slechte christen die nog veel moet leren,

dat is ongetwijfeld waar, ik ben verre van perfect,

maar ik denk dat er wel meer mensen zijn die dienen moeilijk vinden.

1. Dienen is moeilijk

dia 6 – dienen is moeilijk

En dan bevind je je in goed gezelschap.

Want Jezus' leerlingen staan er precies zo in.

Zij vinden dienen ongeloofelijk moeilijk.

dia 7 – voetwassing

Vorige week hebben we stilgestaan bij het eerste gedeelte van dit verhaal.

Jezus en de leerlingen gaan samen eten, dat deden ze wel vaker.

Maar de avond verloopt anders dan de leerlingen hadden verwacht.

Wat de leerlingen nog niet weten, weet Jezus wel:

dit is de laatste avond dat ze zo bij elkaar zijn,

de laatste avond voor Jezus' dood.

Juist vanavond wil Jezus zijn leerlingen daarom iets belangrijks meegeven.

Tijdens de maaltijd staat Jezus op en wast de voeten van zijn leerlingen.

De leerlingen weten niet wat hen overkomt.

Dit is ongehoord, zij zouden Jezus' voeten moeten wassen.

Vooraf Petrus protesteert stevig.

Maar hij moet zich gewonnen geven, want Jezus wil dienen.

dia 8 – schokkend

En dan gaat het verhaal van vandaag verder.

Als Jezus van alle leerlingen de voeten heeft gewassen,
gaat hij weer aan tafel zitten.

Er klinkt een zucht van opluchting in de zaal:

dat hebben ze maar weer gehad,

dan kunnen ze nu weer verder met eten.

Maar terwijl de leerlingen nog maar net van de schrik bekomen
zijn,

neemt Jezus het woord alweer.

En dan komt de tweede schok van de avond:

ze moeten zich niet alleen laten dienen door Jezus,

ze moeten ook nog eens elkaar dienen.

En ze voelden allemaal wel aan

dat dienen niet bepaald iets is waar zij in uitblinken.

Dienen, dat doe je niet!

dia 9 – ander opknappen

Nu leven wij in een hele andere tijd dan Jezus en zijn
leerlingen.

In die tijd had je een heel sterk onderscheid

tussen mensen die hoger en lager in de samenleving stonden.

Wie lager is, moet de hogere dienen.

Jezus doet het tegenovergestelde:

hij staat hoger dan zijn leerlingen, maar dient hen juist.

Daarom vinden de leerlingen het een moeilijke opdracht: dien elkaar.

Onze samenleving zit anders in elkaar.

Hoog en laag zegt ons niet zo veel.

Iedereen is gelijkwaardig aan elkaar.

Maar toch kun je je te goed voelen om te dienen.

De menselijke neiging om het een ander maar te laten opknappen,

zit bij ons net zo diep ingebakken als bij Jezus' leerlingen.

2. Jezus wil dat we elkaar dienen

dia 10 – elkaar dienen

Dienen is moeilijk.

En daarmee is de boodschap van deze preek ook moeilijk:

Jezus wil dat we elkaar dienen.

Dat is niet iets wat je vanzelf wel doet.

dia 11 – leren dienen

Jezus wijst zijn leerlingen er op

dat ze hem altijd Heer en meester noemen.

Ze hebben gelijk:

Jezus staat boven de leerlingen.

En dan zegt Jezus:

'omdat ik boven jullie sta, en jullie heb gediend,
moeten jullie ook elkaar dienen.'

Dat argument maakt indruk.

Als de leerlingen nu achterblijven,
zouden ze zichzelf boven Jezus plaatsen.

Het is geen vrijblijvend advies van Jezus.

Het is een harde opdracht:

jullie moeten elkaar dienen zoals ik jullie heb gediend.

Jezus zegt: als je mijn liefde ontvangt,

kan het niet anders dan dat je zelf ook gaat dienen.

Als je christen bent, maar niet dient, dan klopt er iets niet.

Ik zeg niet dat christenen perfect dienen.

Daarvoor ken ik mijzelf iets te goed..

Dienen is hard werken, dienen is oefenen,

dat kun je niet van de ene op de andere dag.

En dan nog zul je nooit zo kunnen dienen als Jezus.

Het gaat er niet om dat je perfect dient.

Wel dat je eraan werkt om te leren dienen.

Dat is een opdracht voor iedereen.

dia 12 – meer dan klusjes

Een misverstand wat dan makkelijk ontstaat,

is dat dienen hetzelfde is als klusjes doen.

Maaltijden rondbrengen, de afwas doen, helpen in de kerk,
het zijn allemaal manieren om te dienen.

Maar het lijkt wel eens alsof dienen iets is
voor mensen die tijd over hebben
en de handen uit de mouwen kunnen steken.

Maar dienen kan iedereen, altijd en overal.

dia 13 – dienen op je werk

Een paar jaar geleden deed ik vakantiewerk bij een boekhandel.

Op mijn eerste werkdag, ik kende nog niemand, moesten we
boeken uitpakken.

Ik werkte samen met een man die toch wel zo oud was,
dat hij niet voor vakantiewerk kon komen.

‘Hij zal wel een van de teamleiders zijn,’ dacht ik.

Ik had het fout.

Het was de directeur, die graag eens op de werkvloer kwam.

En het zou me niet verbazen als hij ook nog koffie met wat
lekkers had geregeld.

Het is echt niet zo dat je alleen maar in je vrije tijd kunt
dienen.

Het kan op je werk, of wat je ook maar doet.

Door vriendelijk te zijn,

en door niet af te wachten tot iemand anders dat vervelende
klusje doet.

dia 14 – bidden

Dienen is ook niet alleen voor jonge mensen die vol energie zitten.

Ouderen kunnen ook heel goed dienen.

Door bijvoorbeeld hun aandacht voor jongeren.

Of, nog veel belangrijker, door te bidden.

Ik sprak eens iemand die zei:

‘ik kan niet veel meer voor anderen doen, maar ik kan wel voor hen bidden.’

Geweldig toch?

En nu niet direct zeggen:

‘laat een ander de klusjes maar doen,

ik heb een andere manier van dienen.’

Dienen is niet kijken hoe veel je minimaal moet doen,

maar steeds zoeken naar hoe jij iets voor een ander kunt betekenen.

Dat is het voorbeeld wat Jezus ons heeft gegeven.

3. Vanuit Jezus' liefde

dia 15 – vanuit Jezus' liefde

Blijf wel kijken naar dat voorbeeld.

Want als je Jezus uit het oog verliest,

dan wordt dienen pas echt een moeilijke opgave.

dia 16 – dienen of verdienen

Ik weet dat er genoeg mensen zijn die dienen

en toch geen christen zijn.

Toch geloof ik dat christelijk dienen anders is.

Dienen kan heel makkelijk moralistisch worden.

Je moet dienen, want anders...

Eigenlijk gaat dat helemaal niet meer over dienen,
maar over verdienen.

Je dient, omdat je er iets voor terug krijgt.

dia 17 – waardering

Dat kan van alles zijn.

Het kan zijn dat je dient omdat het een fijn gevoel geeft.

Het is fijn om te zien dat anderen blij zijn,

omdat jij iets voor hen doet.

Het is fijn als mensen jou waardering geven.

Maar soms geeft dienen helemaal geen goed gevoel,

en wat dan?

dia 18 – imago en aandacht

Je kunt ook dienen om aan je imago te werken.

Je wilt graag dat mensen positieve dingen over je zeggen.

Jouw leven is niet zo bijzonder, niemand ziet je staan,

dan kan dienen een manier zijn om toch aandacht te krijgen.

Voor je het weet sta je dan trouwens bekend

als iemand die je kunt gebruiken omdat je toch nooit 'nee'
zegt...

dia 19 – terug krijgen

Dienen kan ook om iets terug te krijgen.

Als ik maar genoeg mensen dien,
gaan ze ook vanzelf mij eens dienen.

En het is mooi als dat gebeurt.

Maar je geeft veel meer dan je van anderen terugkrijgt.

dia 20 – voor God bewijzen

Wat ook nog kan is dat je dient
om bij God op een goed blaadje te komen.

Dat je God wilt laten zien

dat je het er nog niet zo beroerd van afbrengt.

Dat je hoopt dat God je ziet staan.

En dat ziet God ook wel,
maar niet om wat je doet.

Al die manieren van dienen vallen vaak smerig tegen.

Je krijgt niet terug wat je zo graag wilde.

Maar dat is nog geen reden om te stoppen met dienen!

Christelijk dienen doe je niet om iets terug te krijgen.

Het is juist andersom: je dient omdat Jezus jou dient, omdat
je al hebt gekregen.

dia 21 – eerst onvangen

Jezus geeft de leerlingen niet alleen maar een opdracht mee:
ik wil dat jullie dienen.

Jezus dienst eerst de leerlingen.

Jezus wil ook jou dienen, daar hebben we het vorige week over gehad.

Echt dienen kan alleen als je eerst naar Jezus kijkt.

Als je eerst accepteert dat hij je dient.

Als je eerst zijn liefde ontvangt.

Als je eerst ziet dat je alles wat je hebt van God hebt gekregen.

Alleen dan kun je het volhouden om te dienen.

dia 22 – dienen namens Jezus

Je hoeft niets te verdienen, want je hebt Gods liefde al.

En God wil door jou die liefde ook aan anderen uitdelen.

Daarover gaat het in vers 20:

als jij iemand dient, dien je namens Jezus.

Dan ben je als Christus voor de ander.

4. Dien en vind geluk!

dia 23 – dien en vind geluk

Je kunt veel praten over dienen.

Maar Jezus zegt er nadrukkelijk bij

dat het er om gaat dat je het niet alleen begrijpt, maar het ook doet.

Over dienen moet je niet te veel praten,

je moet het doen.

Dus laat na deze kerkdienst niemand zeggen:

'dat is toch maar weer mooi gezegd vandaag',

zonder dat je ook echt er iets mee gaat doen.

Jezus volgen doe je niet met je oren,

dat doe je met je leven.

Dus ga ermee aan de slag.

Zoek manieren waarop jij kunt dienen.

Wacht niet totdat anderen het al gedaan hebben.

Bedenk wie jou nodig zouden kunnen hebben.

Dien, door die omgewaaide fiets even rechtop te zetten.

Dien, door niet voor de afwas naar de wc te vluchten.

Dien, door je auto uit te lenen.

Dien, door bij de koffie af te stappen op iemand die alleen staat.

Dien, door dingen voor de kerk te doen.

Dien, door te helpen bij de agrarische dagen.

Dien, door voor mensen te bidden.

En ga zo maar door.

dia 24 – geluk

Misschien denk je wel:

het zijn altijd dezelfde die het mogen opknappen.

Dat kan knap frustrerend zijn.

Maar wat heeft Jezus dan een mooie boodschap:

je zult gelukkig zijn als je het doet.

Daarmee bedoelt hij niet dat je toch op een of andere manier beloond wordt

als je maar goed genoeg dient.

Je zult gelukkig zijn,

niet omdat mensen je zo veel waardering geven,

niet omdat je zoveel terugkrijgt voor wat je doet,

dienen is vaak heel ondankbaar werk.

Je zult gelukkig zijn, omdat je op Jezus mag lijken,

omdat je achter hem aan gaat, van hem houdt,

omdat je dicht bij hem leeft.

Je zult gelukkig zijn, omdat je zijn liefde hebt ontvangen.

dia 25 – avondmaal

Laten we elkaar dienen.

Juist in de kerk moet dat de normaalste zaak van de wereld zijn.

Want zo gaat het in Gods koninkrijk.

Dat vieren we zo ook aan het avondmaal.

Jezus wil ons dienen, hij heeft zijn leven gegeven, hij diende tot het uiterste.

En we willen elkaar dienen, ook al schieten we daarin tekort.

Aan het avondmaal geven we elkaar brood en wijn,

dienen we elkaar,

zeggen we dat we willen leren elkaar te dienen

en het voorbeeld van Jezus te volgen,

kijken we ook uit naar de dag dat Jezus komt,

de nieuwe wereld waarin dienen niet langer moeilijk is.

Amen.